

ФИЛМСКИ ЦЕНТАР СРБИЈЕ

Установа културе

Београд, Коче Поповића 9/III

Број: 03-1156/1

Датум: 13.05.2021.

На основу одредаба члана 18. Закона о кинематографији („Службени гласник РС”, бр. 99/11, 2/12 и 46/2014) и Уредбе о критеријумима, мерилима и начину избора пројекта у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 105/2016 и 112/2017), Филмски центар Србије установа културе расписао је и објавио у дневном листу „Вечерње новости“ дана 3. марта 2021. године Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројекта у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих краткометражних документарних филмова (у даљем тексту: „Конкурс“).

Рок за доставу пријава био је 3. април 2021. године.

Комисија Филмског центра Србије, у категорији суфинансирање производње домаћих краткометражних документарних филмова (у даљем тексту: „Комисија“): Стефан Малешевић— председник Комисије, Марта Попивода, Бранислав Милошевић, Миодраг Медиговић и Стефан Иванчић чланови, донела је, дана 13.05.2021. године, следећи:

**ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ О ИЗБОРУ ПРОЈЕКАТА ПО КОНКУРСУ ЗА
ФИНАНСИРАЊЕ И СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА У
КИНЕМАТОГРАФИЈИ ЗА 2021. ГОДИНУ У КАТЕГОРИЈИ
СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОИЗВОДЊЕ ДОМАЋИХ КРАТКОМЕТРАЖНИХ
ДОКУМЕНТАРНИХ ФИЛМОВА**

На конкурс је укупно пријављено 13 (тринаест) пројеката.

На првој седници Комисије, одржаној 12. априла 2021, за председника конкурсне Комисије изабран је Стефан Малешевић и утврђен је метод рада, начин вредновања пројекта и динамика одржавања састанака. Одлучено је да сви чланови Комисије до следећег састанка прочитају комплетну документацију пријављених пројекта по редоследу њиховог пријављивања.

На другој седници Комисије, одржаној 20. априла 2021. године, сваки члан конкурсне Комисије изложио је своју листу документарних пројекта који су усклађени са Законом о кинематографији и Правилником о начину, критеријумима и мерилима за избор пројекта у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, а који у највећој мери испуњавају критеријуме за избор. Затим је Комисија анализирала и дебатовала сваки пројекат који се нашао на ужој

листи чланова и заједнички још једном прошла кроз све пројекте који се нису нашли на листи чланова, те након дебате и усаглашавања ставова, предложила да се пројекти који су се нашли на ужој листи Комисије пошаљу супервизорки продукције која је 10. маја доставила извештај Филмском центру Србије. На трећој седници Комисије, одржаној 13. Маја 2021. године, након дебате и усаглашавања ставова, Комисија је предложила за подршку следеће пројекте:

1. ЈАБЛАН

Редитељке: Јелена Босанац, Тања Брзаковић

Продукција: *Public Film*

Предложени износ у РСД: 1.700.000,00

Ауторке филма „Јаблан“ истражују историјат истоимене кафане која је за време свог кратког постојања у сеоцу у Славонији окупљала неке од највећих звезда југословенске естраде, а међу гостима и запосленима припаднике разних народа и народности некадашње државе. Кроз причу о Јаблану редитељке стварају сложевит наратив који сведочи о распаду СФРЈ, преноси интересантне животне приче protagonista, али се дотиче и неких универзалних људских тема као што су уједињујућа моћ музике и пролазност људских творевина, биле оне државе или кафандаре. Персонификација кафандаре у виду наратора који говори у првом лицу може донети потребну ноту ведрине, а редитељска експликација уверава комисију да се теми неће приступити са сентименталношћу, романтизацијом, али ни са подсмехом.

Доступан архивски материјал, не само из „златног доба“ кафандаре, већ и снимци које су власници начинили током њихове прве послератне посете рушевинама Јаблана употребују структуру филма и обогаћују аудио-визуелни доживљај гледалаца. Узеши, поред квалитетно израђене апликације, у обзир и успех претходних радова, као и потенцијал за копродукцију са Хрватском, Комисија сматра да овај пројекат има велике шансе за успех на међународном фестивалском тржишту где може представљати важно сведочанство о једном малом али веома специфичном поглављу наше скорије историје.

2. ЖРТВОВАНА ЛЕПОТА

Редитељ: Ивица Видановић

Продукција: *Cinnesport*

Предложени износ у РСД: 1.300.00,00

Пројекат за кратки документарни филм „Жртвована лепота“ бави се животом и достигнућима једне изузетне јунакиње. У питању је јавности данас недовољно позната шахисткиња из Србије Милунка Лазаравећ (1932-2018), која је врхунац каријере у овом спорту доживела током СФР Југославије. Она је била прва жена светски велемајстор из СФРЈ (1976), једна од најбољих шахисткиња света, као и вишеструка државна шампионка. У приложену документацији аутор је уверио комисију да ће кроз вредан и свеобухватан видео запис интервјују са овом снажном и занимљивом јунакињом, приступ архивској грађи,

али и специфичну перспективу на живот ове изузетне жене направити филм који има потенцијал и за локалну и за интернационалну дистрибуцију у времену када је женски шах ужики интересовања.

3. А ИСТОК РЕКА ТЕЧЕ

Редитељка: Јелена Раденовић

Продукција: Шпица- агенција за филмску уметност

Предложени износ у РСД: 1.600.000,00

Пројекат за филм „А Исток река тече“ нам нуди филмско трагање за коренима и породичном кућом ауторкине фамилије, сагледавајући величанствену природу и свакодневни живот на подручју Косова и Метохије данас. Потреба за припадањем, потрага за коренима и откривање трагова сопственог порекла основни су мотиви за ово филмско истраживање. Поетска редитељска експликација простор Косова и Метохије приказује на један аутентичан, а опет једноставан начин, у покушају да покаже да све настаје из природе и да ће једино природа остати и надживети све сукобе, ратове, промене, људе...

4. РУЖА МОЈИХ ЛОГОРАША

Редитељка: Слађана Топаловић Несторовић

Продукција: *Madiapro doo*

Предложени износ у РСД: 900.000,00

Протагонисткиња филма „Ружа мојих логораша“ је Зора Савић Милинковић, која је као дете, током Другог светског рата, преживела ужасе концентрационог логора Јасеновац. Редитељка и сценаристкиња Слађана Топаловић Несторовић предлаже документарац који ће забележити сведочанство ове јунакиње. Зора и данас негује белу ружу која симболизује страдање које је преживела и коју је добила као поклон од својих пријатеља, преживелих логораша.

Комисија препознаје значај ове приче и дели став ауторке о неопходности бележења трагедија насталих у току рата, као сећања на историјске догађаје и као опомене за будућност. Управо због великог значаја теме коју обрађује, Комисија сматра да је пред ауторком велики изазов и велика одговорност – у представљању субјеката, у наративу и структури, у формалном приступу. На основу писаних предложака (тритмента, редитељске експликације) а нарочито визуелног сегмента, може се стећи позитиван утисак о форми и редитељском поступку будућег филма. Комисија сматра да због великог историјског значаја теме, исповедног документаристичког приступа – сведочења жртве на заласку свог живота, овај филм представља важно сведочанство страдања појединца и целог народа у злогласном логору Јасеновац.

Комисија не предлаже за подршку следеће пројекте:

Д(Ј)ЕЦА ЦИРКУСА

Редитељка: Милица Малетин

Продукција: Независни филмски центар кино клуб Нови Сад

Пројекат за филм „Д(ј)ена циркуса“ нашао се међу пројектима који су били у ужем разматрању Комисије. Комисија са ентузијазмом поздравља жељу младе ауторке и њених пријатеља-сарадника да истражују последице распада Југославије и ратова деведесетих, те на тај начин покушају боље да разумеју рецентни историјски период који нису проживели, али који итекако активно утиче на наше животе и односе.

Мотивација ауторке делује веома искрено и пројекат одише снажном младалачком енергијом, међутим пројекту недостаје јаснија артикулација поступка при истраживању и снимању, као и кохерентнији визуелни идентитет. Визуелни материјал па мање подсећа на видео-дневник са другарског пропутовања кроз Босну, без јасне визије. С обзиром на расположива средства за овај конкурс, Комисија је одлучила да овог пута да предност другим пројектима.

МИСТЕРИЈЕ СТАРЕ ПЛАНИНЕ

Редитељ: Милан Милосављевић

Продукција: Независни филмски центар кино клуб Vorky Team

Предложак за филм „Мистерије Старе планине“ један је од пројектата који је и на претходном и на овом конкурсу изазвао пажњу комисије. У односу на претходни конкурс, стиче се утисак да је пројекат напредовао и да је укључивање сценаристе Ивана Велисављевића допринело конкретизовању наратива будућег филма. Комисија сматра да је одлука да се сам аутор појављује „испред камере“ добра. С обзиром да се филм у великој мери ослања на усмено предање три мештана Старе планине, било би добро да постоји више информација о њима, из којих би било јасно зашто су баш они изабрани, и на који би начин њихова појава могла да допринесе филму (осим што су приче које причају занимљиве). Иако се пројекат нашао у ужем избору, у контексту расположивих средстава Комисија је ипак одлучила да предност да другим пројектима.

БРАНКА

Редитељ: Бојан Воркапић

Продукција: "Cinerent" d.o.o.

Фilm „Бранка“ је исповедни документарац Бранке Ковачевић, која сведочи о потресној причи о немачком стрељању грађана Крагујевца, у Шумарицама, октобра 1941. Тада су страдали Бранкин отац и два брата. Фilm је замишљен као емотивна исповест са личним печатом али и као подсећање на трагичан догађај. И поред трагичног губитка у породици, Бранка је изградила живот пун љубави према људима, без мржње према целатима. Идеја

аутора је да пренесе анти-ратну поруку са путоказом како „мали“ човек може превазићи трагедију и наставити живот даље.

Несумњиво да је страдање у Шумарицама 1941. значајна историјска тема која никада не сме бити запостављена. Комисија похваљује намеру аутора да се још једном проговори о овој теми. Ипак, из редитељске експликације и тритмента се не може јасно видети „тежиште“ филма. Он претендује да буде Бранкина прича – специфична и непоновљива, драмски обојена личном трагедијом, дилемама, искуствима, сећањима ... Ипак, филм осцилује између личног и општег са фактографско-историјским приступом (чињенице о стрељању уз обиласке Крагујевца, музеја, хумки, Чешког павиљона ...). По структури, гравитира телевизијском документаризму. На нивоу визуелне естетике, Комисија позитивно оцењује предлог аутора. Комисија предлаже аутору да овој причи приђе директније и пронађе посебност – личну драму, која Бранку издваја од осталих који су доживели исто или слично искуство.

У конкуренцији других пројеката, Комисија не предлаже овај пројекат за суфинансирање.

ДРАГОСЛАВ

Редитељ: Милутин Петровић

Продукција: Ехо Продукција

Овај пројекат је филмски портрет редитеља Драгослава Лазића, аутора чији филмски опус обухвата распон од експерименталних филмова до популарних фолклорних комедија. Ауторска експликација за овај будући филм нуди нам минималистички редитељски поступак, казивање Драгослава о свом животу у комбинацији са инсертима из његових филмова. Већи део документације бави се значајем Драгослава Лазића и мотивацијом аутора да се бави његовим ликом и делом, али врло мало говори о самом филму за чије се суфинансирање траже средства. Иако нам аутори наговештавају да ће Драгослав објаснити своју одлуку да напусти ауторски и уметнички процес стварања филмова, из приложених текстова не видимо узроке и последице такве одлуке. Комисија сматра да је то главни драматуршки део у овом филму и да би у сценарију додатно то требало разрадити.

Комисија није предложила овај пројекат за суфинансирање.

НА ГАЈБИ РОЂЕН

Редитељ: Грегор Зупанц

Продукција: Драгомир Зупанц Кинематографска Производња Плави Брег

Предложак за кратки филм „На гајби рођен“ изазвао је пажњу комисије са аспекта занимљивости теме. Комисија сматра да пројекат има потенцијал да се развије у занимљиву документаристичку драму која прати живот младих миграната из Србије у САД-у и њихов повратак у земљу усред пандемије вируса Ковид-19, као и њихову конкретну дилему да ли се определити за скупи холистички порођај код куће или за класичне болничке услове порођаја. Но, на основу материјала приложених на конкурсу комисија закључује да пројекат још увек не поседује јасну филмску идеју и да су многи елементи филма у овој фази недефинисани. У редитељској експликацији наводи се да ће наратив и структура филма бити препуштени монтажеру. Из тритмента такође није јасно како ће се повезати два стилски и

формално веома различита дела филма, лично и интимно искуство главних јунака у САД-у и истраживачки део који се бави искуством српских бака које су се порађале код куће. На основу горе наведеног Комисија пројекат не предлаже за суфинансирање у оквиру овог конкурса.

Г.Н.49 - ШТА МЕ ОВО СНАЂЕ?

Редитељ: Игор М. Тохоль

Продукција: Зеро производија

У пројекту за филм „Г. Н. 49 – Шта ме ово снађе“ велики део (светског) становништва би могао да се препозна, јер је у питању својеврсни видео-дневник Ковид-19 *lockdown-a*. У протеклих годину дана појавио се и појављује се велики број филмова који се баве пандемијом вируса Ковид-19 и њеним последицама, те већ постоји одређено засићење овом темом. Несумњиво је и овај предложак историјски документ једног времена, међутим, и поред неколико духовитих ситуација у којима видимо главног јунака филма, Комисија није успела да препозна специфичност овог пројекта у контексту других сличних филмова, као ни специфичност главног актера у односу на друге људе који су се у 2020. години нашли у истим околностима. Комисија не предлаже овај пројекат за суфинансирање у оквиру овог конкурса.

СВЕ ПАЈИНЕ СЕОБЕ

Редитељ: Бора Отић

Продукција: Борион

Тема пројекта „Све Пајине Сеобе“ веома је значајна јер се бави истраживањем слике „Сеоба Срба“, ремек-дела великог домаћег сликара Паје Јовановића. Веома општа и кратка редитељска експликација није допринела стварању утиска како ће овај будући филм изгледати, односно која су то филмска средства којима ће се аутор служити у грађењу свог одређеног и специфичног редитељског стила. Приложени визуелни материјал потврдио је утисак Комисије да се ради о пројекту који је ближи телевизијском формату, а не ауторском документарном филму, те Комисија не предлаже овај пројекат за суфинансирање у оквиру овог конкурса.

ДВОРЦИ СРБИЈЕ У ФУНКЦИЈИ ОДРЖИВОГ ТУРИЗМА

Редитељ: Бора Отић

Продукција: Борион

Овај пројекат за своју тему узима многобројне и велелепне дворце који се налазе у Србији, залажући се за њихово боље одржавање, промовисање и ефикаснију експлоатацију у туристичке сврхе. Намере аутора и циљеви које су себи задали у оквиру овог пројекта су добронамерни и друштвено корисни, али као такви можда више одговарају форми наменског филма или телевизијске репортаже. Приложени визуелни материјал и описан приступ обради теме потврђују репортажно-фотографски карактер овог пројекта, те Комисија не предлаже овај пројекат за суфинансирање.

ОКСИМОРОН

Редитељ: Марко Каћански

Продукција: Студио Дон Кихот

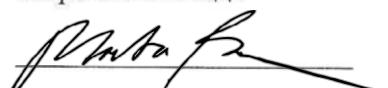
Пројектна документација за документарни филм „Оксиморон“ (на више места у апликацији називан и „Чаробњаци“) поред многих процедуралних и правописних недостатака, не пружа јасан увид у редитељски приступ, форму, па чак ни у тему овог филма. У пријави се помињу „нове интерактивне форме“ и „виртуелне авантуре“, док визуелни материјал приказује конвенционално видео-дневничко бележење посете сајму видео-игрица, а документ под називом „тритмент“ је таксативан попис активности на том истом сајму, највероватније спреман за неки други конкурс. У визуелним референцама се налази велики број слика карактера и окружења из видео-игрица које је аутор овог пројекта израдио, али се нигде у документацији не помиње на који начин ће се тај материјал увезати са снимцима са сајма у Јапану. Комисија не предлаже овај пројекат за суфинансирање.

Комисија Филмског центра Србије:

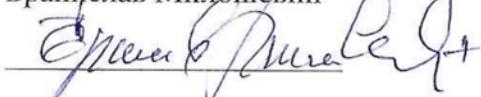
Стефан Малешевић, председник Комисије

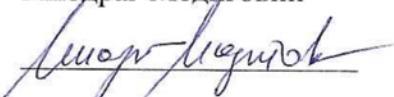
Марта Попивода

Бранислав Милошевић

Миодраг Медиговић

Стефан Иванчић

